

Eindverslagen der Commissies van Rapporteurs over verschillende wetsontwerpen.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over de ontwerpen van wet tot: (251, 298, 340, 347,
365, 366, 367, 374, 378, 380, 387, 389, 390, 395,
397, 398, 400.)

- 1°. verlenging en herstel van in de Octrooiewet genoemde termijnen, en tot verlenging en herstel van in de Merkenwet genoemde termijnen (251);
- 2°. aanvulling en verhooging van het tiende hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1916. (Bijdragen aan het Koninklijk Nationaal Steuncomité 1914) (298);
- 3°. wijziging en verhooging van het zevende hoofdstuk B der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1915 (340);
- 4°. toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg en het in exploitatie brengen van een spoorweg van *Horn* naar *Deurne* (347);
- 5°. langer in dienst houden van ingelijfd en bij de militie (365);
- 6°. langer in dienst houden van dienstplichtigen bij de landweer (366);
- 7°. verlenging van den duur van den dienstplicht bij den landstorm (367);
- 8°. verhooging van de begroting van inkomsten en uitgaven van het Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen voor het dienstjaar 1916 (374);
- 9°. goedkeuring van de overeenkomst van ruiling van domein grond onder *Khundert*, gesloten met jonkvrouwe C. J. J. W. VAN DEN SANTHEUVEL VAN HOOGEVEEN, echtgenoot van W. R. A. C. graaf VAN RECHTEREN LIMPURG te *Arnhem* (378);
- 10°. goedkeuring van de onderhandsche overdracht door ruiling van onroerende goederen te *Hekkens (Ottersum)* aan P. W. HENDRIKS te *Ottersum* (380);
- 11°. aanvulling en verhooging van het IXde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1916 (387);
- 12°. goedkeuring van de onderhandsche overdracht door ruiling van gronden te *Doesburg* aan B. UBBINK, aldaar (389);
- 13°. verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van uitbreiding van het stationemplacement *Wageningen* van den spoorweg *Ede—Wageningen* (390);
- 14°. wijziging en verhooging van de begroting van inkomsten en uitgaven van het Leeningfonds 1914 voor het dienstjaar 1916 (395);
- 15°. verhooging van het tiende hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1916. (Kosten wegens huisvesting van den Rubbervoorlichtingsdienst) (397);
- 16°. verhooging van het IVde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1916 (398);
- 17°. verhooging van het IVde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1915 (400).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Aldus vastgesteld den 26sten Juli 1916.

STAAL.
FRANSSSEN.
BERGSMA.
VAN DER MAESEN DE SOMBREFF.
LAAN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot wijziging en aanvulling van de artikelen 8, 5 en 19 van de wet tot regeling der brievenposterij (*Staatsblad* 1908, n°. 316), gewijzigd bij de wet van 27 Augustus 1914 (*Staatsblad* n°. 427). (305)

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de navolgende vragen en opmerkingen.

Naar aanleiding van de tot den Minister gerichte verwijten, dat er naar gestreefd werd door verhooging der tarieven meer geld te krijgen voor de schatkist, waartoe, gelijk beweerd werd, de Staatsbedrijven niet mochten strekken, wenschten eenige leden daarentegen hunne instemming te betuigen met dit pogen om de Staatsbedrijven meer te doen opbrengen en tot versterking der middelen te doen bijdragen.

Andere leden betuigden in beginsel voor verhooging van tarieven niet veel te gevoelen. Zij betwijfelden, of er veel baten uit zullen voortvloeien, daar de briefwisseling en het aantal poststukken in het algemeen ten gevolge van die tariefsverhooging zal kunnen verminderen. Men vroeg, of de tariefsverhooging slechts tijdelijk is, met het oog op de tegenwoordige omstandigheden.

Met belangstelling zagen eenige leden de uitvoering tegemoet van de belofte omtrent beperking van den Zondagsdienst. Zij merkten daarbij op, dat het wel noodig bleef ook op den Zondag te bestellen, maar dat er getracht behoorde te worden naar vermindering van het aantal der te bestellen stukken. Te dien aanzien zoude men, zij het ook in zee beperkte mate, hebben kunnen medegaan met het in de andere Kamer besproken denkbeeld om een hooger port te heffen voor de Zondagsbezorging. Vele afzenders gebruiken juist den Zondag, om, wetende dat op dien rustdag velen tehuis zijn, velerlei te verzenden, dat zij onder de aandacht willen brengen. Zoo moeten vele kleine blaadjes ook op den Zondag worden besteld. Wanneer van de bezorging van dergelijke stukken, welke vooral ten plattelande veel tijd van de bestellers vereischt, een hooger bedrag werd gevorderd, zoude dit zeer tot vermindering van den Zondagsarbeid bijdragen.

De aandacht werd gevestigd op de wenschelijkheid, dat het publiek wete, wanneer eene bestelling wordt uitgevoerd. Is het mogelijk, werd gevraagd, dat bij maatregel van bestuur bepaald worde, dat alle brieven, vóór een bepaald uur in den voormiddag ter post bezorgd, in Nederland, in de aan den spoorweg gelegen plaatsen, nog des avonds worden besteld?

Eenige leden betreurden het, dat de laatste alinea van het laatste lid van art. 8 is vervallen.

Men vertrouwde, dat bij de verhooging van tarief door de administratie der post aandacht zoude geschonken worden aan het gehalte van de briefkaarten, postwisselformulieren en overig papier, waarvan het publiek moet gebruik maken en dat thans in vele opzichten te wenschen overlaat.

Gevraagd werd, hoe het thans staat met den zoo hoogst noodzakelijken aanleg van een station voor draadloze telegraphie in Indië. Bij de behandeling der loopende begroting van uitgaven voor het Departement van Koloniën werd medegedeeld, dat omtrent deze aangelegenheid besprekingen werden gevoerd met den Minister van Waterstaat. Men achtte eene spoedige oplossing van dit vraagstuk onder de bestaande omstandigheden zeer wenschelijk. Men meende, dat de kosten niet behoefden af te schrikken en men wees op Portugal en Noorwegen, die machtig werkende draadloze telegraphische stations oprichtten.